

Kázání na neděli Laetare, 22. března 2020, Trutnov

John 9:1 Cestou uviděl člověka, který byl od narození slepý.

² Jeho učedníci se ho zeptali: "Mistře, kdo se prohřešil, že se ten člověk narodil slepý? On sám, nebo jeho rodiče?"

³ Ježíš odpověděl: "Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží.

⁴ Musíme konat skutky toho, který mě poslal, dokud je den. Přichází noc, kdy nikdo nebude moci pracovat.

⁵ Pokud jsem na světě, jsem světlo světa."

⁶ Když to řekl, plivl na zem, udělal ze sliny bláto, potřel slepému tím blátem oči

⁷ a řekl mu: "Jdi, umy se v rybníce Siloe." (To jméno znamená 'Poslaný'.) On tedy šel, umyl se, a když se vrátil, viděl.

Sestry a bratři,

na dvě části dělím dnešní kázání. Dvě úvahy, které spolu snad souvisí...

V týdnu jsem se probíral listinným dědictvím po mé mamince. A narazil jsem na dopis od tety Marthy z Delmenhorstu. Vybírám z něj a snad to nebudete pokládat za nevkusné vpuštění do rodinné intimity: *Když nám zemřela maminka, byla jsem v jiném stavu s naším 1. synáčkem Martinem. Moc jsem na maminku držela, a právě v tom čase jsem se musela s ní rozloučit. Bylo to hrozné! Pak jsme se těšili z našeho Martina, a já jsem byla dlouho v nemocnici. Přes 4. měsíce. Pak jsme jej měli 2 dni doma a rozstouli jsme se znovu oba. Odvezli nás opět do nemocnice a v té noci nám Martin zemřel. Prosila jsem lékaře, aby mi aspoň dovolili jít na pohřeb, ráda že bych se vrátila do nemocnice. Ale nepovolili mi, ačkoli to bylo jen 5 min. vzdáleno.....Když se nám pak narodil Dietrich, tak mi hned po porodu řekl lékař, že nedožije dvou dnů. Vychovali jsme jej skoro do 17 let, ale stálo nás to mnoho starostí a mnoho slz... Pak se nám narodila malá Lydinka. Tatínek mne přišel navštívit, a když jsme byly propouštěny, tak pro mne přijel. Pak propásl omnibus a šel pěšky domů, zadýchal se, neb měl také astma, a ten čas byl také mlhavý den, tatínek se rozstoual a za několik dní zemřel. Tehdy u nás byli též na pohřeb Vaši rodiče. Když se malá Lydinka rozplakala a já ji vzala z kočárku a vybalila, tak se Tvoje maminka zděsila. Řekla mi: "Martho, já bych měla strach ji vzít do rukou. Bála bych se, že bych jí zlámala všechny kostičky. A několik dnů potom již nám malička zemřela. Když se nám pak po jednom potratu narodila malá Hanička, měla jsem velkou radost. Mysleli jsme všichni, i lékař, že je to silné, zdravé děvčátko, asi 5^{1/2} liber vážila, a za dva dni už nám zas odešla. Nemůžeš si představit, jak mi bylo. Ležela jsem v katolické nemocnici. V každém pokoji visel křížek. Často jsem se na něj podívala a prosila jsem Pána, aby mi dal sílu i k této cestě říci Bud' vůle tvá....*

Není to tak dávno – před II. světovou válkou a krátce po ní... Chvála Bohu, že se nám od té doby podařilo posunout se s medicínou dál – mluvím za Evropu. Přepisuji zde ten dopis proto, aby bylo jasné, že život a zdraví není samozřejmost. Je to dar a je to nejistota. Jestliže to díky moderním vymoženostem zapomínáme, je to jakoby vlastně dobře. Leč může být, že nám to pak rychle něco, o čem toho moc nevíme, připomene.

Kdo za to může? – a skáču rovnou do druhé části kázání. Ptát se mohu i u mé tety Marthy, protože, přátelé, to se odehrávalo v době, kdy Hitler zbrojil a pak válčil a pak doválčil. Děsné časy a nepředstavitelné prostředky vynaložené na zabíjení a pustošení místo třeba investic do péče o matku a dítě... Kdo za to může? Hitler, náckové, nebo jen lidská obecná neschopnost, protože zrovna tak bych mohl vyprávět příběh mojí prababičky a jejích dětí, kdy z pěti zůstaly jen dvě... Kdo za to může? Teta Martha se tak neptá a já mlčím. Ptá se po přijetí vůle toho, kdo je nad ní – prosím, mlčím, nekomentuji, protože ona je obětí a zůstala v bolesti bez hněvu. A vlastně nevím, jestli to dávám za příklad. Jen mlčím. Všechnu tu bolest nakonec brala jako holý fakt, se kterým je třeba se smířit, přijmout ho.

Kdo nese odpovědnost za covid 19? Číňani? Propojený svět? Chytrácký obchod a levná výroba, která ho propojila. Turisté? Naše nenasytná, neukojitelná touha po zážitcích? Nebo ten, co snědl netopýra či luska a uvedl vir v lidské tělo? Nebo ti, kdo v té „úžasně“ Číně, od které bychom se prý měli učit, udržují takové sociální poměry, že jedni obřezávají svět a druzí žerou ze země? Kdo za to může?

Kristus neřeší viníka, nehledá ho, dokonce tuhle cestu řešení či neřešení odmítne. V rozhovoru je to až směšné – kdo je vinen? Rodiče, nebo on sám – někde v prenatalním stádiu že by zhřešil?

Nikdo, Nemoc je prostě fakt, který tu je. V příběhu nenastane debata o věci, která by snad mohla někoho napadnout: proč to Pán Bůh dopustil? Proč se rodí takové děti, slepé, chromé, dementní, tak choré, že zemřou... Proč Bůh, je-li, stvořil covid 19?

Vlastně je to zvláštní, že na otázku po příčině je odpověď po účelu. Nezhřešil ani on ani jeho rodiče; je slepý, aby se na něm zjevily skutky Boží. A to je celé. Následuje ještě řeč o noci a potřebě konat, pokud je den. A to bychom měli vzít v úvahu, že teď je čas, a žádné později se v tomto případě a podobných případech nekoná, nemůže konat. Teď, nikoli potom. Jakkoli další věta vztáhne celou věc k velikoncům, k ukřižování, zjevně se mi zdá důležitější vzhledem ke kontextu celého vyprávění právě tato urgence okamžité reakce.

Proces uzdravení nám dělá problém – je to nějaký medicínský obyčej doby? Neplivou také dnes všelijací šamani do svých výtvorů. Souvisí Ježíšovo počínání skutečně s dřevními představami o léčitelství jeho doby? Je to nějaké čarování – svatá Kristova slina? Moc tomu nerozumím a nedovedu to vlastně pořádně posoudit.

Ale v souvislosti s tím, co jsme dosud slyšeli. Není v tom, dle mého názoru, žádné čarování, žádná svátost Kristovy sliny, žádný náboženský úkon. Je to velmi vulgární lidská medicína, zemitá a prostá – bahnitá. Dokonce mám za to, že tohle uzdravení vybočuje i z řady evangelijních zázraků právě svou zemitou formou.

Prostě mu pomohl tím nejsprostším způsobem. Potřel mu blátem oči a pak se slepec umyl v rybníce Siloe a viděl. Punktum.

Divná situace – církve nemohou mít běžné bohoslužby, nemohou řádně vykonávat náboženské obřady – s výjimkou pohřbů – jak ilustrující. A přesto se církve snaží náboženství provozovat. Mám obavu být příliš konkrétní, protože se mi nechce nikoho urážet, přátelé. NIKOHO! Leč přesto se domnívám a obávám, že náboženské úkony v téhle situaci platné nic nejsou. Že jsou totiž odpovídáním na otázku po příčině a nikoli odpovědí účelu. A proto jsou vadné a nic neříkající. A dokonce trochu legrační – ať už jde o poklekání před kusem plechu, či všelijaké nekonečné řetězce modliteb, kterými chceme obtočit... koho?

Docela bych se děsil toho, kolik lidí okolo nás dovede téměř z ničeho pomáhat – plivnout do prachu a prostě něco se situací dělat, poprat se s tím. A jsou to také lidé, kteří o Pánu Bohu nemají tuchu a církev a její náboženské vehikule ke svému počínání nepotřebují. Je skvělé, že mezi těmihle lidmi jsou také lidé, kteří jsou křesťané. Snad by v případě nekřesťanů, ateistů mohl někdo poukazovat na to, že jsou to lidé vyrostlí v křesťanské kultuře... Třeba ano. Nemám zapotřebí to takhle zkoumat.

Abychom si rozuměli. Já nehlásám žádný ateismus. Jsme v konkrétní situaci a ta situace žádá konkrétní řešení. A Kristus, tedy Syn Boží, sestoupil do lidských situací konkrétně a cosi v nich konkrétního učinil. A to bylo vše. Že to vzbudilo další otázky a hlubší tázání – chcete-li, je nepochybné z dalšího textu.

Zjevujte skutky Boží, dokud je den. Amen

Pořad bohoslužeb

SLYŠ

Pozdrav: Pokoj vám!

Introit: Pán Ježíš Kristus říká: Amen, amen, pravím vám, jestliže pšeničné zrno nepadne do země a nezemře, zůstane samo. Zemře-li však, vydá mnohý užitek. (J 12, 24)

Píseň: Ž 25

25

K TOBĚ DUŠI POZDVIHUJI

L. Burgeois 1551

1. K tobě duši pozdvihuji, Hospodine v úzkosti.
nezahanbuj mou naději nepřítelům k radosti.
Ty, Bože, nezahanbíš žádného, kdo v tebe doufá,
potupou však odplatíš každému, kdo se ti rouhá.

2. Cesty své mne nauč znáti, / vyučuj mne stezkám svým. /
Dej, ať v učení tvém státi / a v tvé pravdě chodit smím. /
Sám jsi ty Bůh spásy mé, / v tebe doufám bez ustání. /
Vzpomeň si, Hospodine, / na svá mnohá slitování.

3. Hříchů mnohých mé mladosti / již nevzpomínej, Pane, /
ať se mi dle tvé milosti / a dobroty tvé stane. /
V dobrotě a přímosti / Pán i hříšné vyučuje, /
tiché učí cestám svým, / vzpurné soudem postihuje.

4. Kdo tvůj zákon, tvé svědectví, / Pane, zachovávají, /
pravdu a milosrdenství / všech tvých cest poznávají. /
Pro slávu jména svého / odpusť, Pane, nepravost mou. /
Bázní vyuč každého, / aby volil cestu dobrou.

5. Pokoj v duši bude míti; / nadto potomstvo jeho /
má dědičně zemi vzíti / z ruky Boha věčného. /
Tajemství své zjeví Pán / těm, kdo v bázni Boží žijí, /
v smlouvu s nimi vstoupí sám / a jim známou ji učiní.

6. Mé oči vždy hledí k Pánu, / on mne z léčky vyprostí. /
Bože, prosím za ochranu, / skloň se ke mně s lítostí. /
Neboť jsem opuštěný, / srdce mé svírá soužení. /
Zbav mne mého trápení / a dej hříchů odpuštění.

7. Nepřátelé v zlobě temné / proti mně se stavějí. /
Chraň mou duši a nenech mne / v hanbě pro mou naději. /
Pane, na tebe čekám / v nevině a upřímnosti. /
Vykup, mocný Bože, sám / své věrné ze všech úzkostí.

J. Batelka

Modlitba: Hospodine, náš Pane, stojíme před tebou. Myšlenky však se nám rozbíhají různým směrem. Ty sám nejlépe víš, co koho z nás zaměstnává, jaké viny na nás leží, jaké starosti nás tíží, co nám brání cele se soustředit na tvé slovo a spolehnout na tvá zaslíbení. Prosíme tě, dotkni se svým svatým Duchem našich srdcí. Vysvobod' nás z naší rozptýlenosti, nesoustředěnosti, z naší nedůvěry i z našich pochyb, upni náš pohled k sobě, k naději, kterou jsi zjevil světu v Kristově vzkříšení. Dej nám, ať v této chvíli nikoho jiného nevidíme a neslyšíme než Ježíše. Amen. (Agenda ČCE)

Čtení: Mt 25, ³¹ Až přijde Syn člověka ve své slávě a všichni andělé s ním, posadí se na trůnu své slávy;

³² a budou před něho shromážděny všechny národy. I oddělí jeden od druhých, jako pastýř odděluje ovce od kozlů,

³³ ovce postaví po pravici a kozly po levici.

³⁴ Tehdy řekne král těm po pravici: 'Pojďte, požehnaní mého Otce, ujměte se království, které je vám připraveno od založení světa.'

³⁵ Neboť jsem hladověl, a dali jste mi jíst, žíznil jsem, a dali jste mi pít, byl jsem na cestách, a ujali jste se mne,

³⁶ byl jsem nahý, a oblékli jste mě, byl jsem nemocen, a navštívili jste mě, byl jsem ve vězení, a přišli jste za mnou.'

³⁷ Tu mu ti spravedliví odpoví: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového, a nasýtili jsme tě, nebo žíznivého, a dali jsme ti pít?

³⁸ Kdy jsme tě viděli jako pocestného, a ujali jsme se tě, nebo nahého, a oblékli jsme tě?

³⁹ Kdy jsme tě viděli nemocného nebo ve vězení, a přišli jsme za tebou?'

⁴⁰ Král jim odpoví a řekne jim: 'Amen, pravím vám, cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.'

⁴¹ Potom řekne těm na levici: 'Jděte ode mne, prokletí, do věčného ohně, připraveného ďáblu a jeho andělům!

⁴² Hladověl jsem, a nedali jste mi jíst, žíznil jsem, a nedali jste mi pít,

⁴³ byl jsem na cestách, a neujali jste se mne, byl jsem nahý, a neoblékli jste mě, byl jsem nemocen a ve vězení, a nenavštívili jste mě.'

⁴⁴ Tehdy odpoví i oni: 'Pane, kdy jsme tě viděli hladového, žíznivého, pocestného, nahého, nemocného nebo ve vězení, a neposloužili jsme ti?'

⁴⁵ On jim odpoví: 'Amen, pravím vám, cokoliv jste neučinili jednomu z těchto nepatrných, ani mně jste neučinili.'

⁴⁶ A půjdou do věčných muk, ale spravedliví do věčného života."

Píseň: 368

368

Ó TVŮRCE, DUCHU SVATÝ, PŘIJĎ

Podle starší předlohy Martin Luther 1529 / 1533

1. Ó Tvůrce, Duchu svatý, přijď, rač v myslích našich hostem být;
tvá naplň milost vznešená ta srdce tebou stvořená!

2. Ó rozněť světlo v myslích nám / a vylej lásku v srdcí chrám; /
ty v mdlobě těla posiluj, / svou mocí stále při nás stůj.

3. Rač Zlého dále zapudit / a pokojem nás obdařit, /
ať tebou takto vedeni / veškerých škod jsme zbaveni.

4. Ty Otce rač dát znáti nám, / Syn rovněž tebou budiž znám; /
i tebe, z obou vyšlého, / ať máme času každého.

Hymnus Veni Creator Spiritus, Rabanus Maurus / S. Verner

Kázání: viz výše

Píseň: 387

TAKTO VOLÁ SÁM SYN BOŽÍ

1490 / 1530 / 1534 / 1541

1. Takto volá sám Syn Boží: Pojďte ke mně pracovití, kdož pro hříchy truchlíte,
mladí, staří, muži, ženy, pomohu vám z odsouzení, ve mně odpočínáte.

2. Jho mé sladké, bříme lehké; / kdo je pro mne věrně nese, / ujde věčných trápení. /
Nechci ho zde opustiti, / s mou pomocí má dojiti / v nebesích utěšení.

3. Co jsem činil, čemu učil, / a v čem jsem vám k příkladu byl, / v tom se jen upevněte; /

co pro to vám se přihodí, / to jistě vám neuškodí, / když vy věrní budete.
4. Kdo jste se Bohu oddali, / všichni velicí i malí, / nelitujte v tom sebe; /
stůjte v Kristovu učení, / v němž je vaše potěšení, / přivede vás do nebe.
5. Zlým za zlé neodplácejte, / v životě ctnostném pracujte, / na svět nechtějte dbáti. /
V křivdách naději u Boha / najde trpělivost mnohá; / Bůh světu zlé odplatí.
6. Kdo při něm stále nestojí / a není věrný v tom boji, / radosti s ním nedojde; /
velmi sobě zle poslouží, / kdo se proň bojí zde nouzí, / však vždy věčných neujde.
7. Světlost Boží všudy svítí, / oko jeho všecko vidí, / nemůže strpět zlého. /
Proto kdo chceš v lásce býti, / věčnou milost jeho míti, / nehněvej v ničem jeho.
8. Takto žij a čekej na to, / co poslušným zaslíbeno: / požehnání zajisté. /
Ó račiž, Pane Ježíši, / k nebeské nás vésti říši. / Amen, náš milý Kriste.
B. Urban Němec, upr. B. Jan Roh 1541 / 1659 / 1970 R. N.

Ohlášky: K ohlášení je přátelé jen toto:

Vzhledem k situaci pandemie se bohoslužby ani žádná další katechetická shromáždění v týdnu nekonají. O návratu k normálu, který všichni vyhlížíme, budete informováni také touto cestou. Sledujte, prosím, web sboru, vynasnažím se i během týdne vkládat informace. Bohoslužby na příští týden poskytnu opět touto cestou.

Přímluva: Kristus je Spasitel celého světa, on je cesta, pravda i život, v něm má všechn život smysl a cíl. Prosme ho proto za všechny lidi, za celý svět.

Pane, který jsi přišel do tohoto světa jako chudé dítě, dej, ať tě dovedeme vidět a milovat ve všech lidech, zvláště v pohrdaných a trpících, ve všech, kterým se děje bezpráví.

Ty, který jsi vyrůstal v tesařské dílně, pomoz nám učit se s trpělivostí a rozšafností všemu, čeho je třeba k pořádné práci a k poctivému životu; dej nám sílu překonávat všechny nesnáze a překážky s věrností a humorem.

Ježíši, který jsi chodil po této zemi a vracel slepým zrak, chromým chůzi a hluchým sluch, nedopusť, aby se nám skrytost tvého království stala omluvou vlastní zbabělosti a lenosti, abychom tichostí zastírali slabost a pokorou nestatečnost. Dej nám sílu a moudrost, abychom dovedli jednat, když jednat máme, a čekat, když je čekat třeba. Nauč nás mlčet, když je čas ticha, a mluvit, když je čas slov. Příteli celníků a hříšníků, prosíme o odpuštění svých vin, prosíme též, abychom tvou milost nebrali lacino.

Beránku obětovaný za hříchy světa, ukřižovaný o Velikém pátku, dej, abychom také dovedli položit život za své bratry, ať už to od nás bude požádáno v jakékoliv podobě.

Pane, který jsi sestoupil do pekel a třetího dne vstal z mrtvých, dopřej nám vždycky vědět, že láska je silnější než peklo, že láska přemáhá smrt.

Zmrtvýchvstalý vítězný Králi, nauč nás vidět své království, které v tomto světě trvá i po tvém vyvýšení na nebesa. Daruj nám sílu, abychom se nerozpakovali dát pro toto skryté království všechno, co máme.

Vtělené Slovo, Moudrosti Otce, ty, který jsi deset dnů po svém nanebevstoupení seslal požár lásky Ducha svatého, dej, ať tohoto Ducha, jenž vane, kam chce, neumlčujeme svou zatvrzelostí, omezeností, staromilstvím a pohodlností.

Kriste, který jsi slíbil, že zůstaneš se svými učedníky až do konce časů, dej, ať je tvá církev přes bolest svého rozdělení i ostudu nevěry přece znamením pravdy a lásky v tomto světě.

Králi, který přijdeš k soudu na konci věků, svěřujeme do tvých rukou celé dějiny světa i bouře jeho přítomnosti. Prosíme za země, kde je válka či hlad, kde panuje bezpráví a útlak, kde je pravda umlčována a zapírána, kde jsou lidé ohlupováni a manipulováni. Smiluj se, Spasiteli světa, sešli svého Ducha a obnov tvář země. Amen. (Agenda ČCE)

Modlitba Páně: Otče náš, kterýž jsi v nebesích posvěť se jméno tvé, přijď království tvé, buď vůle tvá jako v nebi, takž i na zemi. Chléb náš vezdejší dejž nám dnes, a odpusť nám naše viny, jakož i my

odpouštíme našim viníkům. A neuvod' nás v pokušení, ale zbav nás od zlého. Neboť tvé jest království i moc i sláva, na věky. Amen

Poslání: Konečně, bratři a sestry, přemýšlejte o všem, co je pravdivé, čestné, spravedlivé, čisté, cokoli je hodné lásky, co má dobrou pověst, co se považuje za ctnost a co sklízí pochvalu.

⁹ **Čemu jste se u mne naučili, co jste přijali a uslyšeli i spatřili, to číňte. A Bůh pokoje bude s vámi. (Fp 4, 8-9)**

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomýšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. Amen

Píseň: 452

452

ZA DAR SLOVA, BOŽE MILÝ

D. S. Bortnjanskij

1. Za dar Slova, Bože milý, přijmi srdcí našich dík!

Byl jsi s námi tuto chvíli, buď dál každý okamžik!

Halelujah! Ke tvé chvále žítí chceme, Bože náš;

posiluj nás neustále ; z milosti tvé život náš!

2. Nechť tvé světlo jasně vzplane / a ostříhá našich cest! /

Bezpečně vždy noha stane, / když tvé slovo svící jest. /

Halelujah! Cestu tvoji / najít chceme, Bože náš; /

z nepokoje ku pokoji / jediný ty vodit znáš!

G. A. Molnár 1915